

KAMUNIKAT.org

ODZIEŻ — АДЗЕНЬНЕ

OBUWIE — АБУТАК

Kupił sobie strój wspaniały:
 Śliczne futro, buty nowe,
 A kapuzę¹ naszywaną
 Na swą piękną wsadził głowę.
¹kanmpýr

674

A: strój — строй

ubranie — вопратка

odzież — 1. адзéжа

2. адзéньне

- Па адзéньні — пан, па разуму — барáн.
- Па адзéньні сустракáюць, па разуму ўспамінаюць. — ● Jak cię widzą, tak cię piszą.

dzianina — трыкатáж

B: ciuchy — шмоткі

lachy — анúчы

szmatka — анúчка

675

przedza — прáжа

przedziwo — прáдзіва

kądziel — кудзéля

- krewny po kądzieli — свайк па жаночай лінії

włókno — валакно

nić — ніць

niteczka — нітачка

fastryga — фаstryга

676

kołówrotek — калаўрот

krosno — кросны

warsztat tkacki — 1. ткацкі станок

2. ткацкая майстэрня

677

przędka — прáля

włókniarka — тэкстыльніца

tkacz — ткач

tkaczka — ткачыха / ткальля

678

prząść — прásыці

przedę — прадў

przedła — прáла

СЛУЦКІЯ ТКАЧЫХІ

Ад родных ніёу, ад роднай хаты
 У пánскі двор дзéля красы

Яны, бяздолъныя, узýты

Ткаць залатыя паясы.

І цягам доўгія часіны,

Дзявочыя забыўшы сны,

Сваé шырокія тканіны

На лад персыдзкі ткуць яны.

А за съянной съмяéцца поле,

Зіе нéба з-за вакнá, —

І думкі мкнúцца мімаволі

Туды, дзе расыцьвілá вясна;

Дзе блішча збожжа ў яснай далі,

Сінёюць міла васількі,

Халодным срэбрам зъзіоць хвалі

Між гор лібчайся ракі;

Цымнёе край зубчатаы бору...

І тчэ, забыўшыся, рукá,

Заміж персыдзкага узору

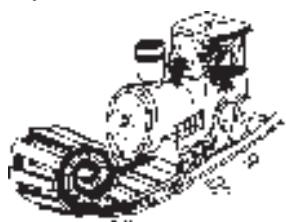
Цвяток радзімы васількá.

ткаć — ткаць

tkam — тку
tkasz — тчэш
tkała — ткаала

679

tkactwo — ткацтва
tkanina — тканіна
materiał — матар'ял
1. płótno — палатно
2. powierzchnia drogi
палатно чыгункі

cieniutkie płótno — кўжаль

680

bawelna — бавоўна
wełna — воўна
jedwab — шоўк
len — лён
ze lnu — зь лёну
wiskoza — віскоза
flanelka — флянэлья
baja — байка
perkal — паркáль
popelina — паплін
batyst — батыст
satyna — сатын
sztruks — штрокс
welwet — вэльвэт
aksamit — аксаміт
jersey — джэрсі
kaszmir — кашмір
filc — лямец
krepa — крэп
szyfon — шыфон
atłas — атлас
tiul — цюль
koronka — карункі

681

kłebek — клубок
zwój — 1. сувой
2. скрутак
zwój drutu — сувой / скрутак дроту
rulon — рулён
rolka — рулька

682

krawiec — кравец
● Krawiec tak kraje, jak mu sukna staje.
krawcowka — краўчыха
szwaczka — швачка
hafciarka — вышываныніца
modystka — мадыстка
kapeluszniak — 1. шáпачнік

2. шапавál

kuśnierz — кўшнер

683

krawiectwo — кравéцтва

szycie — 1. шытво

2. шыцьцё (proces)

haft — 1. гафт

2. вýшыўка

ozdobić sukienkę haftem — аздобіць сукенку вýшыўкай / гáфтом

wyszywanie — вýшыванье

ornament — арнамэнт

1. robótka — рукадзельле

2. robota

Patrzą — сидzą панны колем

(Powój się nad nimi płacze)

Każda białą sukienczkę

I czerwoną ma czapeczkę,

Każda warkoczyki złote,

Każda w ręku ma robotę.

rękodzieło — ручны вýраб

684

wykrój — 1. вýкрайка

wykrój sukni — вýкрайка

сукёнки

2. разрэз

wykrój oczu — разрэз вачэй

1. rozcięcie — разрэз

spódnicza z rozcięciem —

спадніца з разрэзам

2. przekrój

przekrój podłożny — прадольны разрэз

wycięcie — вýраз

głęboki wykrój / wycięcie — глыбокі вýраз

odcinek — 1. адцинак

wycinek drogi / odcinek drogi — кавалак

дарогі

2. вýразка

wycinek z gazety — вýразка з газэты

3. адrézak (ткánki)

pobrać wycinek do analizy — узяць адréзак на аналіз

wycinek — адréз

wycinek materiału — адréз матар'ялу

wycinek — іклáсты дзік-трохлётак

Ты ў **нітцы**, дарέчы, **вузэльчык** зрабіла?
 Глядзі, каб **іголка**
 з **краўчыхі** ня кіла.
 Бо гэтак было ўжо аднойчы ў **краўцá**:
 За працай сядзéю і сядзéю без канцá.
 I **шыў** ён,
 i **шыў**,
 i цягнúлася **нітка**,
 A скончыў —
 ізноў развалілася сьвітка.

Gruba ciotka Danuta
Robi swetry na drutach.
 Już po pięciu minutach
 Dowiedziały się o tym jaskółki,
 Gwałt podniósły z wróblami do spółki.
 "Jak to? Ciotka Danuta
Robi swetry na drutach?
Na drutach siadają ptaki!
 Lecz ciotka? Skąd zmysł taki?"

skrawek — 1. **лápік**
 skrawek ziemi — лápік зямлі
 2. **абрэзак**
 3. **шматок**

skrawki tkaniny — абрэзкі / шматкі тканіны
skraj — **край**

na skraju chodnika — на краі тратуару

685 kroić — **кроіць**

686 szyć — **шыць**
 szyje spódnicę — шыло спадніцу

cerować — **цыраваць**
 cerować dziurawe skarpety — цыраваць

dziaróвяя шкарпёткі
latać — **латáць**
 lata — лátka

687 igła — **іглá**
 igła strzykawki — іглá шпрýца
 nawlec igłę — зацягнúць нітку ў голку
igiełka — **(i)голка**
naparstek — **напáрстак**

● Lepsza jest brzydka lata, niž ładna dziura.

1. **drut** — 1. **дрот**
 2. **пруток**
 ■ **robić na drutach** — **вязаць пруткамі / пруткаваць**
pręt — **пруток**

688 szydełko — **кручок (вязальны)**
szydełkować — **вязаць кручком**

689 bielizna — **бялізна**
 spodnia / osobista — сподняя
 stołowa — столовая

majtki — **трусы / майткі**
kapielówki — **плаўкі**
slipy — **абціслыя трўсікі / майткі**
 1. **biustonosz** — 1. **бюстгáльтар**
 2. **stanik** — 2. **ліфчык / ліфік**

3. **стáнік**
 przyszyć spódnicę do stanika — прышыць
 спадніцу да ліфа
 1. **stan** — 1. **стан**
 suknia za ciasna w stanie — сукёнка зацёсная
 ў стане
 ■ **mąż stanu** — **дзяржáүны дзяяч**
 przedstawiciele wszystkich stanów społecznych —
 прадстаўнікі ўсіх грамадзянскіх стáнаў

2. **становішча**
 stan rodzinny — сямейнае становішча
 3. **штат**
 Stany Zjednoczone — Злучаныя Штаты
podkoszulek — **падкашулік**
T-shirt — **майка**
halka — 1. **ніжняя спадніца**
 2. **сподняя жаночая кашулька**
kalesony — **кальсоны**
gacie — **споднікі**
galoty — 1. **абціслыя штаны насельнікаў**
Támpaў
 2. (гутарк.) **паўзуны, споднікі, трусы**
rajtuzy — **райтузы**
rajstopy — **калготы**

legjnsy — лэгінсы
pończocha — панчоха
 pończochy wełniane — ваўніныя панчохі
skarpeta — шкарпэтка
 skarpetki — шкарпэткі
koszula — кашуля
 koszula nocna — начная кашуля
pidżama / piżama — піжама
bluzka — блузка

690

spodnie — штаны / нагавіцы
 w spodniach — у штанах / у нагавіцах
nogawka / nogawica — калашына
 lewa / prawa nogawka / nogawica — левая / правая калашына

spodenki — штонікі
dżinsy — джынсы
portki — порткі
szarawary — шараравары
bermudy — бэрмуды
szorty — шорты

691

spódnica — спадніца
 długa spódnica — доўгая спадніца
spódniczka — спаднічка
mini — міні
maksi — максі

692

szlafrok — шляфрок
chałat — халат
kimono — кімано
fartuch — фартух

693

1. **suknia** — сукёнка
 2. **sukienka**
kiecka — (гутарк.) 1. спадніца
 2. сукёнка
 wydawać pieniędze na kiecki — растрáчаць гроши на траты

694

komplet — 1. камплéкт
 2. **поўны збор** (рэчаў, людзей)
 Jesteśmy w komplecie. — Мы ў поўным зборы / усё на месцы.
garnitur — гарнітúр
garsonka — жаночы гарнітúр

695

smoking — смокінг
frak — фрак

marynarka — 1. пінжák
 2. (марскі) флёт

żakiet — жакет

696

kamizelka — камізэлька
bezrukawnik — безрукáўка
serdak — ѿ́пляя футранáя камізэлька
gorset — гарсéт

697

sukmana — съвітка
kontusz — қунтúш
żupan — жупáн
opończa — 1. апанчá
 2. ма́нтыя
samodzielowa kolorowa spódnica — андарáк

698

- A: **uniform** — 1. униформа
 2. форма
mundur — мундзíр
kitel — кіталь
szynel — шынэль
 długis zyñel — доўгі шынэль
- B: **ornat** — 1. рýзы
 2. арнат
toga — тога

699

okrycie — 1. покрыва
 2. вopратка
płaszcz — плашч
prochowiec — пыльнік
płaszcz od deszczu — дажджавік
peleryna — палярýна
poncho — понча
palto — паліто / палітон
paltocik — палітонік / палітончык
futro — фýтра

Poszła foka między bobry
 "Może będzie kto tak dobry
 I ponosić futro da mi¹,
 Futro przecież się nie splami".
¹дасьць мне

lisy — лісінае фýтра
norki — норкаве фýтра
karakuły — карáкулевae фýтра
kožuch — кожúх
półkožuszek — 1. паўкожушок
 2. кожушок
kurtka — куртка
waciak — вáтнік / ватоўка
fufajka — фуфáйка / куфáйка
kapota — капота

krawat — гáльштук
mucha — гáльштук
матылёк / мятлік

leninówka — кéпка

furażerka — фурáжка

1. rogatywka — канфэдэратка

2. konfederatka

kepi — кéпі

leninówka — кéпка

pilotka — 1. мя́ккі шалом

2. жанчына-пілёт

3. жанчына-экскурсавод

pierożek — 1. пілётка

2. піражок

3. калдун

helm — шалом

kask — кáска

beret — барéт

kaptur — каптúр

■ Czerwony Kapturek —

■ Чырвоная Шапачка

krymka — цюбяцéйка

turban — турбáн

706

chusta — хýста

szal — шаль

szalik — шáлік

707

A: obuwie — абýтак

Pojechał Michał do Częstochowy,
Tam kupił buty siedmiomilowe.
Co stąpnie nogą — siedem mil trzaśnie,
Bo Michał takie miał buty właśnie.
Szedł, pełen dumy, szedł, pełen buty¹
W siedmiomilowe buty obuty.

¹пýхі, фанабэрый

naprawa obuwia — рамонт абýтку

but — бот

Buty uwierają. — Боты мýляюць.

włożyć buty — нацягнúць боты

założyć buty / obuć buty — абýць боты

zdjąć buty — зняць боты

Nie zdejmuj butów! — Не здымай ботаў!

■ buty siedmiomilowe — ■ сямімільныя боты

■ kiwać palcem w bucie — ■ часáць патыліцу (тады, калі трéба дзейнічаць)

■ nie kiwnać palcem w bucie — ■ нáват і не пачасáцца

● Głupi jak but. — ● Дурны як бот.

botki — боцікі

półbuty — паўботы

trzewiki — чаравікі

kamasze — гамáшы

walonki — валёнкі

C: cholewa — халáява

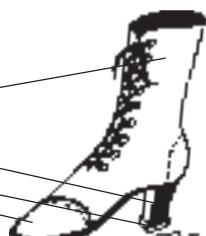
obcas — абцás

flek — набойка

czubek — насок

zelówka — падносак

podeszwa — падéшва

podbiąć zelówki — падбіаць падносакі

zdarte fleki — съцертыя набойкі

przybić fleki — падбіць набойкі

■ być na fleku — ■ быць на падшítку

● Poznać pana po cholewach. —

● Відаць пáна па халáвах.

coś otrzymane za darmo, bez wysiłku

(pot.) — халáява

za nic otrzymać pieniadze — сарваць гроши на халáве

cholewka — халáюка (у ботах)

koturn — 1. катúрн

2. плятформа

3. танкéтка

708

pantofel — тýфель

Wóz pantofle! — Абýй тýфлі!

szpilki — шпíлькі

У адным жывуць двары
 Тры Рыжулі —
 Тры сястры.
 Нéяк раз
 Абулі кошкі
 Басалапкі —
Басаножкі,
 Бо за ножкі,
 Бо за лапкі
 Можа ўцяць
 Барбос з-за лаўкі.
 Тут жа муркнулі
 Рыжулі,
Тэшні мўлкія¹
 Разулі —
 Басанож²
 Яно ж цішэй
 Падкрадацца да мышэй.

¹twarde, niewygodne

²boso, na bosaku

czólenka — лодачкі
sandały — сандалі
baletki — 1. балеткі
 2. пуанты

709

1. **łapcie** — лáпци
 łapeć — лáпаць
 2. **chodaki**
 Coś bardzo do siebie nie pasujące. — ● Чорт
lápci стаптáў, пакуль да пárы сабрáў.

● Адзін — лáпаць, другі — чунь.
 — Jeden głupi, drugi jeszcze głupszy.

gumowce / gumiaki — гумовікі /

гумавікі

kalosz — галёш

kalosze — галёшы

drewniaki — клўмпы
 mokasyny — макасіны

710

1. **tenisówki** — тэніскі
 2. **tenisowy**
 3. **pepegi**
trampki — кéды
adidasy — красоўкі

711

kapcie — шлёпанцы
bambosze — шлэпці / шлапакі

712

szew — шоў
 szwy — швы

713

A: **szewc** — шавéц
szewstwo — шавéцтва

Dał mu ktoś **czernidła** trochę,
 Lecz, że **szczotki** nie miał wcale,
 Więc ogonem¹ Fiki-Miki
 Czyścił buty doskonale.

B:

czyścić buty — чысьціць боты
 pasta do czyszczenia obuwia — вáдкасьць /
 крэм для чысткі абутку
czernidło — вáкса
 czernić buty — ваксаваць боты
 wypucować buty — надраіць боты
szczotka — шчотка
 szoteczka do zębów — зубная щётка

C: 1. **czyścibut** — чысьцільнік ботаў
 2. **pucybut**

КЕД ЦІ КЕДА Ў?

Просяць дзёда
 Непасéды¹,
 Каб купіў на лёта **кéды**.
 Дзед купіў
 Пяць новых пар —
 Хоць у іх
 На полюс шпар!
 Напісáць як,
 Дзед ня вéдаў,
 Хопіць іх: —
 Ці **кéд**, ці **кéдаў**?!
 Тэлеграму на тры
 слова
 Даў ён:
 “**Кéды** ўсім гатовы!”

¹wiercięty

Mówi kozioł: "Zgadnij, królu,
Jak się zowie takie zwierzę,
Które można poznać po tym,
Że ma nogi dwie i pierze?"

Król rozmyślał aż dni osiem,
Potem prędko tak odpowie:
"To łatwiutka jest zagadka,
Takie zwierzę ptak się zowie!"
"Zgadłeś, królu! Teraz powiedz,
Albo napisz na papierze
Jak się zowie to stworzenie,
Co nogi cztery ma i pierze?"

Król rozmyślał przez dni dziesięć
W gęste się schowawszy krzaki,
"Już wiem!" — zakrzyknął wreszcie,

714
praczka — прáчка

● Улётку й кáчка — прáчка.

715

A: **prać — праць**

piorę — пярӯ
pierzesz — пярэш
pierze — пярэ

prać bieliznę — праць бялізну / мыць бялізну

myć — мыць

Myję okno. — Мыю вакно.

B: **mydlić — мыліць**

■ mydlić oczy — ■ замыльваць очы
namydlícić się — намыліцца

716

A: **pralka — прáльная машина**

B: **mydło — мыла**

● Wyszedł jak Zabłocki na mydle.
— ● Утаргаваў, як Заблоцкі на мыле.

mydełko — 1. мылка
2. мылца

proszek — парашок

proszek do prania — прáльны парашок

piana — пéна

717

mydlany — мыльны

718

żelazko — прас

gorące żelazko — гарáчы прас

drobny przedmiot z żelaza —

жалéзка

żelastwo — жалéзье

"To, Matołku, dwa są ptaki!"
"Świetnie!" — rzekł koziołek na to, —
"Już ostatni raz cię zmierzę,
Jak się zowie to stworzenie,
Co ma ręce dwie i pierze?"

Król rozmyślał przez dwa lata
A z nim razem ministrowie
Aż odciski¹ się zrobiły
Na królewskiej mądrzej głowie.
"Nie wiem, nie wiem!" — król zawałał
"Może struś² to, może kaczka?
Kto ma ręce dwie i pierze?"
A Koziołek krzyknął: "**Praczka!**"
"O, rozpacz!" — król zapłakał,
"To nie przyszło mi do głowy!"
I by głowę swą ukarać,
Tłukł ją w twardy pień palmowy.

¹мазані
²страпáyc

prasownica — прасавáльная машина

prasa — 1. прэс

prasa hydrauliczna — гідраўлічны прэс

2. прэса

prasa poranna — ранішняя прэса

719

prasować — прасавáць

prasować bieliznę — прасавáць бялізну

prasować metal — прасавáць мэтál

720

prasowanie — прасавáньне

Калі прас шыпіць, як зьмей,

Прасавáць тады ня съмей.

Ён гарáчы!

Асьцярожна!

Прапаліць ім дзíрку можна.

- Każdy jest kowalem swego losu. — ● Кожны сам каваль свайго шчасця.

721

kuć — каваць

kuję — қуіо
kujesz — қуеş
kuja — қуіоць

kuć posąg w marmurze — высякаць скульптуру ў мárмуры
 ■ **kuć lekcje** — ■ зубрыць урокі
 ● **Адзін куё, другі залоціць.** — Jeden robi głupstwo, drugi mu pomaga.
podkuć — падкаваць
 podkuć konia — падкаваць канá
zakuć — закаваць
 zakuć w kajdany — закаваць у кайданы

722

kuźnia — кúзня
młot — молат
młotek — малаток
kowadło — кава́дла
podkowa — падкова

723

kowal — каваль

kowale — кавалі

● **Kowal zawiñil, a ślusarza powiesili.** — Каваль вінавáты, а павéсілі сълесара.
 ślusarz — сълесар
 hydraulik — вадаправоднік
 tokarz — токар
 1. grawer — гравёр
 2. rytownik
 jubiler — ювэлір
 złotnik — злотнік

724

jubilerstwo — злотніцтва

725

jubilerski — ювэлірны

sklep jubilerski — ювэлірная крама
 wyroby jubilerskie — ювэлірныя вырабы

726

złoto — золата

pozłota — пазалота

srebro — срэбра
 platyna — плятына

727

bursztyn — бурштын
 szmaragd — смарáгд
 brylant — брыльянт
 diament — 1. дыямéнт
 2. (тэкн) алмáз
 rubin — рубін
 turkus — бірузá
 ametyst — амэтыст
 szafir — сапфір

728

ozdoba — аздоба
biżuteria — біжутéрыя
paciorek — пáцерка

paciorki — пáцеркі

różaniec — ружáнец
korale — карáлі
łańcuszek — ланцужок
 diadem — дыядéма
 pierścień — пéрсьцень
 pierścionek — пярсыцёнак
 obrączka — заручáльны пярсыцёнак
 bransoletka — бранзалéт
kolczyk — завушніца

kolczyki — завушніцы